

Додаток 2

до Положення Про відповідальне впровадження та використання технологій штучного інтелекту в Національному університеті «Одеська політехніка»

ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КЛАСИФІКАТОР ТИПІВ ЗАВДАНЬ ЗА РІВНЯМИ ДОСТУПУ ДО ІІІ

Ця шкала є методологічною основою Загальноуніверситетського класифікатора. Вона допомагає збалансувати використання технологій із необхідністю засвоєння фундаментальних навичок.

Рівень (Маркування)	Назва рівня	Опис та умови використання
Рівень 1 (NIA)	Без ІІІ	Завдання виконується повністю без використання ІІІ. Студенти покладаються виключно на власні знання та навички. Використання ІІІ заборонено на всіх етапах.
Рівень 2 (AIA-I)	ІІІ-ідеяція	ІІІ можна використовувати для мозкового штурму, створення структури роботи або пошуку ідей. Проте фінальний текст/продукт має бути створений людиною; використання контенту «як є» заборонено.
Рівень 3 (AIA-E)	ІІІ-редагування	ІІІ можна використовувати для покращення стилю, перевірки граматики або перекладу власного тексту. Новий контент не може створюватися ІІІ, лише обробка авторського.
Рівень 4 (AIA-P)	Часткова генерація	ІІІ виконує окремі елементи завдання (наприклад, написання коду або розрахунки). Студент зобов'язаний надати критичний коментар до згенерованого контенту та процитувати його.
Рівень 5 (AIA-C)	Повне використання	ІІІ діє як «копілот» (співпілот) протягом усього завдання. Оцінюється здатність студента до ефективної співпраці з ІІІ, креативність запитів та фінальна верифікація результату. На цьому рівні допускається використання агентних систем, здатних автономно координувати дії між різними інструментами для виконання комплексних дослідницьких чи технічних завдань за умови повного людського контролю результатів та розгорнутого опису методології їхнього контролю.

РЕГЛАМЕНТНА ТАБЛИЦЯ: Класифікатор типів завдань за рівнями доступу до ІІІ

Категорія діяльності	Тип навчального завдання	Максимально дозволений рівень за Шкалою	Обґрунтування обмеження/дозволу
Фундаментальний контроль	Іспити, заліки, контрольні роботи (в аудиторії або в режимі синхронного відеозв'язку)	Рівень 1 (NIA)	Перевірка здатності студента відтворювати знання без зовнішньої підтримки.

Базові навички	Початкові рівні іноземних мов (A1-A2), ручні розрахунки, креслення (1-2 курс)	Рівень 1 (NIA)	Необхідність формування первинної компетенції «вручну» для розуміння алгоритмів.
Комунікація	Усні опитування, дискусії, дебати, захисти робіт	Рівень 1 (NIA)	Оцінка спонтанного критичного мислення та здатності аргументувати позицію особисто.
Аналітична робота	Есе, реферати, аналітичні огляди літератури, домашні завдання	Рівень 2-3 (AIA-I/E)	ІІІ дозволено як помічник для структурування та корекції мови, але не для генерації сенсів.
Технічна розробка	Лабораторні роботи з програмування, обробка даних.	Рівень 4 (AIA-P)	Дозволено генерувати код/розрахунки за умови їх критичного аналізу та повної атрибуції.
Комплексні проекти	Курсові проекти, стартап-проекти, командна проектна робота	Рівень 5 (AIA-C)	Моделювання реальних професійних умов, де ІІІ є обов'язковим «копілотом».
Наукова діяльність	Кваліфікаційні роботи, дисертації, технічні звіти.	Рівень 5 (AIA-C)	Використання для BigData та аналізу джерел за умови розкриття функціональної ролі ІІІ.

ПРАВИЛА ЗАСТОСУВАННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ

- Нормативність Класифікатора.** Рівні дозволеного використання ІІІ для всіх видів навчальної діяльності в Університеті визначаються автоматично згідно з Регламентною таблицею цього Додатка. Окреме маркування та обґрунтування меж використання ІІІ в кожному силабусі не вимагається, оскільки правила залежать від об'єктивного характеру завдання.
- Механізм класифікації непередбачених завдань (Правило аналогії).** У разі, якщо конкретний вид роботи не згаданий у Регламентній таблиці, учасники освітнього процесу керуються такими принципами:
 - **Принцип цільової аналогії:** завдання відносять до відповідного рівня за подібністю його мети до вже описаних категорій (наприклад, розв'язання кейсів за логікою відповідає «Аналітичній роботі» — Рівні 2–3; будь-яке контрольне завдання, що має чітко обмежений час виконання (таймінг) та передбачає ідентифікацію особи здобувача в реальному часі, автоматично вважається аналогічним категорії „Фундаментальний контроль“ — Рівень 1).
 - **Принцип презумпції дозволеності:** за наявності сумніву пріоритет завжди надається вищому рівню використання ІІІ, що відповідає загальній політиці Університету.
 - **Дія за замовчуванням:** будь-яке завдання, не віднесене до категорій NIA (Рівень 1), за замовчуванням дозволяє використання ІІІ на рівнях 2–5 за умови прозорої атрибуції.
- Офіційна інтерпретація та арбітраж.** Для надання роз'яснень щодо віднесення нових видів завдань до категорій Класифікатора або розгляду суперечок, Центр із забезпечення якості вищої освіти готує офіційне рішення, спираючись на експертний

висновок Експертної ради з питань штучного інтелекту. Такі рішення є обов'язковими для всіх підрозділів.

4. **Вимоги до атрибуції.** На всіх рівнях, крім першого (NIA), здобувач зобов'язаний розкрити факт використання ШІ, зазначивши назву системи та опис її функціональної ролі.

ПРОЦЕДУРА КАТЕГОРИЗАЦІЇ НЕТИПОВИХ ЗАВДАНЬ ТА АРБІТРАЖ

1. Якщо конкретний вид роботи відсутній у Регламентній таблиці, викладач самостійно відносить його до відповідного рівня, виходячи з подібності мети завдання до вже описаних категорій (наприклад, «творчий проєкт» за аналогією відповідає Рівню 5 — AIA-C).
2. Якщо викладач вважає за необхідне встановити рівень NIA (Рівень 1 — Повна заборона) для нового виду робіт, що не передбачений Класифікатором, він не може зробити це одноосібно. Викладач подає електронний запит до Центру із забезпечення якості вищої освіти з методичним обґрунтуванням такої необхідності.
3. Центр із забезпечення якості протягом 10 робочих днів надає офіційне роз'яснення щодо категоризації завдання, спираючись на експертний висновок Експертної ради з питань штучного інтелекту.
4. До моменту отримання офіційного роз'яснення від Центру діє «принцип презумпції дозволеності»: використання ШІ вважається дозволеним на рівнях 2–5 за умови належної атрибуції.
5. Всі нові типи завдань, що пройшли процедуру категоризації, підлягають внесенню до Регламентної таблиці під час її планового оновлення.